

Indsatskatalog

Misbrugscenter Sønderborg

**Godkendt af
byrådet**

3. juni 2015

Indhold

INDLEDNING	3
UNGEBEHANDLINGEN	4
ÅBEN RÅDGIVNING – UNGE.....	4
BEHANDLING FOR OVERFORBRUG AF STOFFER – UNGE.....	5
KORTLÆGNINGSSAMTALE – UNGE	6
INDIVIDUELLE FORLØB – UNGE.....	7
DIALOG GRUPPE – UNGE	8
INTROGRUPPE – UNGE	9
MOTIVATIONSGRUPPE – UNGE	10
BEHANDLINGSGRUPPE – UNGE	11
PÅRØRENDEFORLØB – UNGE	12
DØGNBEHANDLING	13
ALKOHOLBEHANDLINGEN.....	14
ÅBEN RÅDGIVNING – ALKOHOL	14
AFKLARING OG UDREDNING – ALKOHOL.....	15
ALKOHOLBEHANDLING	16
DØGNBEHANDLING – ALKOHOL	17
EFTERBEHANDLING – GRUPPE 1	18
EFTERBEHANDLING – GRUPPE 2	19
STOFBEHANDLINGEN.....	20
ÅBEN RÅDGIVNING – STOF.....	20
ANONYM RÅDGIVNING OG VEJLEDNING	21
AFKLARING OG UDREDNING – STOF	22
STOFBEHANDLING.....	24
DØGNBEHANDLING – STOF	25
AFGIFTNING OG MOTIVATIONSBEHANDLING I DØGNREGI.....	26
AMBULANT NEDTRAPNING.....	27
EFTERBEHANDLING.....	28
INDSATSER PÅ TVÆRS	29
MEDICINSK BEHANDLING TIL BORGERE SOM ANVENDER AFHÆNGIGHEDSSKABENDE STOFFER OG ALKOHOL	29
ADMINISTRATION AF MEDICIN	30
TILBUD TIL PÅRØRENDE	31
VÆRESTEDET LYKKEN.....	32
UDADGÅENDE INDSATS.....	33
INDSATS FOR SÆRLIGT UDSATTE BORGERE	33
INDSATS FOR SOCIALT UDSATTE BORGERE.....	35

Indledning

Følgende indsatskatalog indeholder beskrivelser af indsatserne leveret af Misbrugscenter Sønderborg.

Indsatskatalog og kvalitetsstandard dækker tilsammen beskrivelsen af Sønderborg Kommunes tilbud på området for misbrugsbehandling. De beskriver, hvad borgerne kan få hjælp til i tilfælde af problemer med rusmidler.

Se aktuelle kvalitetsstandard her:

<http://sonderborgkommune.dk/borger/kvalitetsstandarder>

Misbrugscenter Sønderborg udarbejder efterfølgende et metodekatalog, der beskriver misbrugscentrets anvendte metoder. Borgerne har dermed mulighed for at orientere sig om metoderne, der anvendes i forbindelse med rusmiddelbehandling herunder også behandling af unge og tilbud til pårørende.

Borgere der oplever problemer med rusmidler, kan henvende sig til misbrugscentret og få hjælp. Det kan være på baggrund af eget, pårørendes eller børns forbrug af alkohol og/eller stoffer.

Se adresser i Sønderborg, Gråsten og Nordborg, samt åbnings- og telefontider her:

<http://sonderborgkommune.dk/borger/misbrugscentrets-telefon-og-aabningstider>

Venlig hilsen
Misbrugscenter Sønderborg
Februar 2015

Ungebehandling

Åben rådgivning – unge

Serviceoven § 101

Mål	Borgeren informeres om behandlingstilbuddene.
Målgruppe	Unge op til 23 år der har ønske om at modtage tilbud i Misbrugscenter Sønderborg. Borgere der har behandlingsvilkår via Kriminalforsorgen.
Tidsmæssigt omfang	1 samtale, varighed op til en time.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Information om ungeteamets tilbud. • Dato for kortlægningssamtale aftales. • Individuel samtale.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Henvisning til misbrugscenterets læge. • Henvisning til NADA akupunktur. • Henvise til anden kommunal indsats.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Ungeteamets medarbejdere. • Udleveringssygeplejersken.

Behandling for overforbrug af stoffer – unge

ServiceLOVEN § 101

Mål	At den unge opnår stoffrihed/reduktion/stabilitet og reetablerer skoleforløb/praktik/arbejde, og at der skadesreduceres på sociale, fysiske og psykiske følger af et rusmiddelforbrug.
Målgruppe	<p>Unge der henvender sig eller henvises til Misbrugscenter Sønderborg med ønske om rusmiddelbehandling.</p> <p>Unge i alderen 12-18 år med alvorlige sociale og adfærdsmæssige problemer, og hvor den unge grundet misbruget ikke vil profitere af anden indsats for unge med særlige behov. Svære forløb med unge under 18 år sker i tæt samarbejde med Børn og Familieområdet i forvaltningen Børn og Uddannelse.</p> <p>Ungeteamet varetager behandlingen af unge op til 23 år, hvor tilbud til borgere over 18 år tilrettelægges efter lovgivningen for voksne.</p>
Tidsmæssigt omfang	Forløbene varer mellem 1-6 måneder med en mødeintensitet på 2-8 gange om måneden.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppe behandling • Individuelle samtaler • Udredning • Behandlingsforløb • Tilbagefaldsforebyggelse • Motivationsarbejde • Behandlingsindsatsen evalueres minimum hver anden måned
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelle forløb • NADA akupunktur • fysiske aktiviteter • miljøtræning • eksponering af problemfelter • forældretilbud
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Ungeteamets medarbejdere.

Kortlægningsamtale – unge

ServiceLOVEN § 101

Mål	Afklaring af hvilket tilbud der er bedst for borgeren. Kortlægning af borgerens situation og visitation til tilbud.
Målgruppe	Unge op til 23 år der har ønske om at modtage tilbud i Misbrugscenter Sønderborg.
Tidsmæssigt omfang	1 samtale.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<p>Kortlægningsskema: Kortlægning af borgerens forbrug af rusmidler, forbrugsmønster, omgangskredsens forbrug, skolegang, sociale kontakter, psykisk velbefindende, kriminalitet og motivation samt skole/uddannelse/arbejde, kriminalitet og sociale relationer.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ASI skema til afdækning af forbrug og indflydelse på velvære, arbejde/skole/uddannelse, familie og sociale relationer samt helbred. • Udarbejde Stof skema til afdækning af forbrugs mønster, afhængighed og sociale relationers forbrug. • NAB skema til monitorering af den nationale indsats på alkoholbehandlingsområdet. • Individuel samtale. • Visitation til ungeteamets tilbud.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • NADA akupunktur behandling. • Livshistorier.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Ungeteamets medarbejdere.

Individuelle forløb – unge Serviceoven § 101	
Mål	At den unge opnår stoffrihed, reduktion eller stabilisering af stofforbrug.
Målgruppe	Unge op til 23 år der ikke kan deltage i gruppeforløb.
Tidsmæssigt omfang	1 samtale per måned i 6 måneder.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Kognitiv tilgang. • Socialpædagogisk tilgang. • Kortlægningssamtale. • ASI skema til afdækning af forbrug og indflydelse på velvære, arbejde/skole/uddannelse, familie og sociale relationer samt helbred. • Udarbejde Stof skema til afdækning af forbrugs mønster, afhængighed og sociale relationers forbrug. • NAB skema til monitorering af den nationale indsats på alkoholbehandlingsområdet. • Koordinerende tværsektoriel og tværfagligt samarbejde. • Udarbejdelse af individuelle handleplaner. • Udarbejdelse af behandlingsplan. • Kortlægning af stofforbrug, afhængighed og forbrugsmønster. • Rådgivning og vejledning. • Screeningsværktøj hvor den unge evaluerer på tilfredshed i forhold til gruppesession og egen generelle trivsel (ORS/RSR). • Motivationsarbejde. • Netværksmøder med samarbejdsparter. • Inddragelse af familie og netværk. • Hjemmeopgaver.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • NADA akupunktur. • Lægesamtaler/helbredsundersøgelser. • Medicinsk støtte. • Inddragelse af læge og andre kommunale afdelinger og samarbejdspartnere.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Ungeteamets medarbejdere.

Dialog gruppe – unge

ServiceLOVEN § 101

Mål	Stabilisering og afklaring af den unges stof eller alkoholforbrug.
Målgruppe	Unge op til 23 år der har som mål at skabe en forandring i forhold til deres stof/alkoholproblematik
Tidsmæssigt omfang	Forløb på 3 måneder, med 1. ugentlig gruppe session af 1,5 timer.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Livshistorie. • Oplæg og undervisning. • Gensidig sparring med andre unge der har samme problemstilling. • Sparring i forhold til ambivalens/motivation. • Socialfaglig psykoedukation. • Gruppesamtaler. • Praktiske øvelser. • Screeningsværktøj hvor den unge evaluerer på tilfredshed i forhold til gruppesession og egen generelle trivsel (ORS/RSR). • Udarbejdelse af individuelle handleplaner.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • NADA akupunktur. • Udslusningsplan. • Kreative aktiviteter. • Fysiske aktiviteter.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • En af Ungeteamets medarbejdere.

Introgruppe – unge		Serviceoven § 101
Mål	At den unge opnår afklaring i forhold til eget forbrug af alkohol og/eller stoffer. Fastlæggelse af individuelle mål.	
Målgruppe	Unge som ønsker reduktion eller stop af forbrug af rusmidler.	
Tidsmæssigt omfang	Forløb på 1 måned, med 1 ugentlig gruppe session af 1½ times varighed.	
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Åbent gruppeforløb med løbende optag. • Undervisning om rusmidler og deres virkning. • Socialfaglig psykoedukation. • Oplæg og undervisning i fakta, viden og indblik i afhængighedsproblematikker.	
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Kreative aktiviteter. • NADA akupunktur. • Fysiske aktiviteter.	
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • To medarbejdere fra Ungeteamet.	

Motivationsgruppe – unge

ServiceLOVEN § 101

Mål	At borgeren når til en beslutning, om eget brug af rusmidler. Stop eller ej.
Målgruppe	Borgere der er klar til at nå til en beslutning omkring brug af rusmidler og målsætning for et behandlingsforløb.
Tidsmæssigt omfang	Forløb på 10 gruppemøder. 1 gang ugentligt i 2 timer.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	Reduktion af de unges forbrug af alkohol og/eller stoffer. Lukket gruppeforløb. <ul style="list-style-type: none"> • Kognitiv tilgang. • Motivationsarbejde. • Forandringshjulet. • Udarbejdelse af individuelle handleplaner.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Kreative aktiviteter. • Fysiske aktiviteter. • NADA akupunktur. • Udslusningsplan.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • To medarbejdere fra Ungeteamet.

Behandlingsgruppe – unge

Serviceoven § 101

Mål	Den unges fortsatte afholdenhed. Sund livsstil.
Målgruppe	Unge som er stoppet indtag af rusmidler.
Tidsmæssigt omfang	Forløb på 8 gruppemøder. 1 gang ugentligt i 2 timer.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	Lukket gruppe. <ul style="list-style-type: none"> • Kognitiv tilgang. • Tilbagefalds strategier. • Praktiske øvelser. • Gruppe samtaler. • Udarbejdelse af individuelle handle- og udslusningsplan.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • NADA akupunktur. • Kreative aktiviteter. • Fysiske aktiviteter.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • 1 – 2 medarbejdere fra Ungeteamet.

Pårørendeforløb – unge

ServiceLOVEN § 101

Mål	<p>Den pårørende får indsigt i misbrug og får sat ord på misbrugets indvirkninger på pårørende og hele familien, herunder på de personlige konsekvenser og for relationerne i familien.</p> <p>Den pårørende støttes i at udvikle hensigtsmæssige strategier, herunder håndtering af eventuelt tilbagefald til misbrug.</p> <p>Bryde tabu og understøtte åbenhed om misbruget.</p>
Målgruppe	<p>Voksne pårørende til borgere over 18 år i behandling i Misbrugscenter Sønderborg.</p> <p>Voksne pårørende til borgere over 18 år med en rusmiddelproblematik som ikke er indskrevet på Misbrugscenter Sønderborg.</p>
Tidsmæssigt omfang	<p>Forløb på op til seks måneder.</p>
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppeforløb. En gang ugentligt af to timer. • Rådgivning og vejledning. • Samtaler.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelle samtaler • Rådgivning og vejledning sammen med pårørende med rusmiddelrelaterede problemer.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere.

Døgnbehandling		Serviceovens § 101
Mål	Borgeren får færdigheder til at opnå og fastholde en tilværelse uden stofforbrug.	
Målgruppe	Borgere med stofproblematik som på grund af høj social og/eller psykisk belastningsgrad har behov for intensitet i behandlingsrammen for at opnå en tilværelse uden stofforbrug.	
Tidsmæssigt omfang	3-6 måneder.	
Aktiviteter der indgår i indsatsen¹	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppebehandling. • Individuel behandling. • Terapi. • Undervisning. • Tilbagefaldsforebyggende behandling. • Plan for udslusning og efterværn.	
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om lægelig afklaring. • Medicinsk støtte.	
Medarbejdere / samarbejdsparter	Godkendte eksterne udbydere af døgnbehandling .	

¹ Samarbejdsparterne der levere døgnbehandling, tilbyder forskellige aktiviteter.

Alkoholbehandlingen

Åben rådgivning – alkohol

Serviceovens § 101
Sundhedslovens § 142

Mål	<p>Indledende afdækning af borgerens situation og ønske om behandling.</p> <p>Borgeren får viden om, hvad det betyder at gå i behandling, samt indblik i misbrugscenterets behandlingstilbud.</p>
Målgruppe	<p>Borgere over 23 år der henvender eller henvises sig til Misbrugscenter Sønderborg.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borgere som ønsker behandling hen imod reduktion eller afholdenhed. • Borgere, som ønsker forandring, men er uafklarede om ønsket fremtidigt forbrug af alkohol.
Tidsmæssigt omfang	<p>1 samtale af maks. 1 times varighed.</p>
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlægning af borgerens situation. • Afklaring af borgerens ønsker om ændring af alkoholforbrug. • Individuel samtale med misbrugsbehandler. • Oplyse og indhente samtykkeerklæring til brug for oprettelse af sag.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Henvisning til læge for eventuel afrusning.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere. • Læge. • Udleveringssygeplejerske.

Afklaring og udredning – alkohol	
Sundhedsloven § 141	
Mål	Afklaring og udredning af borgerens situation og ønske om behandling. Rådgivning og vejledning om behandlingsmuligheder.
Målgruppe	Borgere over 23 år med alkoholproblematik. <ul style="list-style-type: none"> • Borgere som ønsker behandling hen imod reduktion eller afholdenhed. • Borgere, som ønsker forandring, men er uafklarede om ønsket fremtidigt forbrug af alkohol.
Tidsmæssigt omfang	Mellem 2 og 6 uger. Samtaler hver 2. eller 3. uge af op til en times varighed.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelle samtaler med misbrugsbehandler og/eller læge. • Kortlægning af alkoholforbrug og drikke mønster (Herunder udfylde NAB skema - National AlkoholBehandlingsregister og AUDIT). • Udarbejde ASI skema til afdækning af forbrug og indflydelse på velvære, arbejde/skole/uddannelse, familie og sociale relationer samt helbred. • Udarbejdelse af handleplan i samarbejde med borgeren. I handleplanen beskrives indhold og mål med behandlingen. • Rådgivning og vejledning. • Afklaring af forandringsparathed. • Udarbejdelse af handleplan med indstilling til behandling. • Hjemmeopgaver.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Tests. • Inddragelse af læge og andre kommunale afdelinger og samarbejdspartnere. • Afrusning. • Netværksmøder med samarbejdsparter. • Inddragelse af familie og netværk. • Lægesamtaler/helbredsundersøgelser. • Medicinsk støtte.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere. • Læge. • Udleveringssygeplejerske.

Alkoholbehandling

Sundhedsloven §141

Mål	Borgeren opnår reduktion af alkoholforbrug eller en tilværelse uden alkoholforbrug.
Målgruppe	Borgere med ønske om behandling for alkoholproblematik.
Tidsmæssigt omfang	4 – 6 samtaler af op til en times varighed fordelt over 3 måneder.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelle samtaler. • Afdækning af modstridende forhold. • Arbejde med viden og indsigt der kan føre til forandring • Hjemmeopgaver • Strategier til forebyggelse af tilbagefald. • Evaluering af forløbet. • Aftale om videre forløb
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Par- og familiesamtaler. • Inddragelse af læge og andre kommunale afdelinger og samarbejdspartnere. • Netværksmøder med samarbejdsparter. • Inddragelse af familie og netværk. • Lægesamtaler/helbredsundersøgelser. • Medicinsk støtte. • NADA akupunktur.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere. • Læge. • Udleveringssygeplejerske.

Døgnbehandling – alkohol

Sundhedslovens §141

Mål	Borgeren opnår færdigheder til at fastholde en tilværelse uden alkoholforbrug.
Målgruppe	Borgere med alkoholafhængighed som på grund af høj social og/eller psykisk belastningsgrad har behov for intensitet i behandlingsrammen og som visiteres til døgnbehandling.
Tidsmæssigt omfang	Behandlingen varer ofte mellem 6 og 12 uger i et forløb opdelt i faser.
Aktiviteter der indgår i indsatsen²	<ul style="list-style-type: none"> • Forsamtale. • Gruppebehandling. • Terapi. • Individuel behandling. • Undervisning. • Status og overdragelsesmøde.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om lægelig afklaring. • Medicinsk støtte. • Netværksmøde.
Medarbejdere / samarbejdsparter	Godkendte eksterne udbydere af døgnbehandling.

² Samarbejdsparterne der levere døgnbehandling, tilbyder forskellige aktiviteter.

Efterbehandling – Gruppe 1

Sundhedslovens §141

Mål	At gøre det muligt for borgeren at forebygge tilbagefald.
Målgruppe	Borgere der har gennemført et behandlingsforløb og opfyldt behandlingsforløbets mål, og som visiteres til efterbehandling af misbrugsbehandleren.
Tidsmæssigt omfang	6 x 2 timer 1 gang månedligt i 6 måneder.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbagefaldsforebyggende behandling. • Undervisning. • Oplæg ved gruppedeltagere.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Afspænding. • Hjemmeopgaver.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere.

Efterbehandling – Gruppe 2

Sundhedsloven §141

Mål	Stabilisering efter gennemført ambulante og/eller døgnbehandling.
Målgruppe	Borgere der er belastede af sociale og psykiske problemer ud over alkoholproblematik og som har gennemført ambulante behandling og/eller døgnbehandling.
Tidsmæssigt omfang	2 timer hver 14. dag i 3 måneder.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppesessioner. • Oplæg fra borger med udgangspunkt i egen behandlingsstatus. • Undervisning i personlighedsmønstre og behandlingsstrategier. • Hjemmeopgaver.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Afspænding. • Individuelle samtaler
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere.

Stofbehandlingen

Åben rådgivning – stof

ServiceLOVEN § 101

Mål	Indledende afdækning af borgerens situation. Borgeren får viden om, hvad det betyder at gå i behandling, samt indblik i misbrugscenterets behandlingstilbud.
Målgruppe	Stofafhængige i aldersgruppen fra 23 år og opefter. <ul style="list-style-type: none"> • Borgere med misbrug / afhængighed af rusmidler, som ønsker behandling hen imod stoffrihed eller medicinsk stabilisering. • Borgere, som ønsker forandring, men er uafklarede om ønsket fremtidigt forbrug af rusmidler. • Borgere der har behandlingsvilkår via Kriminalforsorgen, hvor der er udarbejdet procedure for samarbejde.
Tidsmæssigt omfang	1 samtale, varighed op til en time.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Kortlægning af borgerens situation med særlig fokus på forbrug af rusmidler. • Afklaring af borgerens motivation for ændring. • Oplyse og indhente samtykkeerklæring til brug for oprettelse af sag. • Individuel samtale med misbrugsbehandler. • Udarbejde ASI skema til afdækning af forbrug og indflydelse på velvære, arbejde/skole/uddannelse, familie og sociale relationer samt helbred. • Udarbejde Stof skema til afdækning af forbrugs mønster, afhængighed og sociale relationers forbrug.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Henvielse til misbrugscenterets læge for eventuel substitutionsbehandling. • Oplyse og indhente samtykkeerklæring til relevante samarbejdspartnere.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere.

Anonym rådgivning og vejledning

Mål	At borger opnår viden og indsigt i rusmiddelproblematik og konsekvenserne heraf.
Målgruppe	Borgere med rusmiddelproblematik, der vil være anonyme og som ikke ønsker behandling.
Tidsmæssigt omfang	1-3 samtaler.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Individuel samtale. • Rådgivning. • Vejledning.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere.

<h2 style="margin: 0;">Afklaring og udredning – stof</h2> <div style="text-align: right; font-weight: normal; margin-top: 5px;"> Serviceovens § 101 Sundhedsloven § 142 </div>	
Mål	<p>Afklaring og udredning af borgerens situation og ønske om behandling for rusmiddelproblematik.</p> <p>Rådgivning og vejledning om behandlingsmuligheder.</p>
Målgruppe	<p>Borgere over 23 år med rusmiddelproblematik. I særlige tilfælde borgere mellem 18 og 23 år. Målgruppen er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Borgere, som ønsker behandling hen imod stoffrihed eller medicinsk stabilisering. • Borgere, som ønsker forandring, men er uafklarede om ønsket fremtidigt stofforbrug.
Tidsmæssigt omfang	<p>Mellem 2-12 uger.</p> <p>Mødehyppighed tager udgangspunkt i borgerens aktuelle situation. Der kan tilbydes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Høj intensitet: 1-3 samtaler om ugen • Mellem intensitet: 1 samtale om ugen • Lav intensitet: 1 samtale hver 14 dag <p>Ved substitutionsmedicinering: Udgangspunkt i borgerens aktuelle situation og altid i samarbejde med misbrugscenterets læge, med udlevering af medicin flere gange ugentligt. I opstartsfasen af minimum 1 måned, daglig udlevering.</p>
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelle samtaler med misbrugsbehandler og/eller læge. • Udarbejdelse af handleplan i samarbejde med borgeren. I handleplanen indstilles til videre behandling.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Par- eller familiesamtaler. • Inddragelse af familie og netværk. • Koordineret tværfaglig og tværsektoriel indsats. • Lægesamtaler/helbredsundersøgelser. • Urinprøvetagning. • Medicinsk støtte. • Rådgivning og vejledning. • Eventuel inddragelse af egen læge og andre kommunale afdelinger og samarbejdspartnere/ koordineret indsats og møder. • Screening. • Motivationsarbejde. • Afrusning. • NADA – øreakupunktur. • Hjemmeopgaver.

Medarbejdere

- Misbrugsbehandlere.
- Udleveringssygeplejerske.

<h2 style="margin: 0;">Stofbehandling</h2> <div style="text-align: right; font-weight: bold; margin-top: 5px;"> Servicelovens § 101 Sundhedsloven § 142 </div>	
Mål	Borgeren opnår: <ul style="list-style-type: none"> ○ Ophør af forbrug ○ Reduceret forbrug ○ Skadesreduktion – stabilisering
Målgruppe	Borgere over 23 år med rusmiddelproblematik. I særlige tilfælde borgere mellem 18 og 23 år. Målgruppen er: <ul style="list-style-type: none"> • Borgere, som ønsker behandling hen imod rusmiddelfrihed eller medicinsk stabilisering. • Borgere, som ønsker forandring, men er uafklarede om ønsket fremtidigt rusmiddelforbrug. • Borgere der har behandlingsvilkår via Kriminalforsorgen.
Tidsmæssigt omfang	Forløbet varer op til 6 måneder. Der tilbydes 1 til 4 samtaler pr. måned af op til 1 times varighed. Samtaler tilbydes individuelt. I særlige tilfælde kan en borger få tilbud om 1-2 samtaler om ugen.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Social støttende og motiverende samtaler med fokus på håndtering af trang og abstinenser og målet om stoffrihed eller reduktion af forbrug af rusmidler. • Hjemmeopgaver for borgeren.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Par- og familiesamtaler. • Inddragelse af familie og netværk. • Medicinsk støtte i form af substitutionsmedicin. • Udlevering af substitutionsmedicin. • Inddragelse af læge og andre kommunale afdelinger og samarbejdspartnere. • Netværksmøder med samarbejdsparter. • Lægesamtaler/helbredsundersøgelser ved substitutionsbehandling. • NADA akupunktur. • Urinprøvetagning, også i samarbejde med ex. Familieafdelingen, Kriminalforsorgen, Jobcenteret m.fl. og efterfølgende faglig sparring.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere. • Udleveringssygeplejerske. • Læge.

Døgnbehandling – stof

Serviceovens § 101

Mål	Borgeren får færdigheder til at opnå og fastholde en tilværelse uden stofforbrug.
Målgruppe	Borgere med stofproblematik som på grund af høj social og/eller psykisk belastningsgrad har behov for intensitet i behandlingsrammen for at opnå en tilværelse uden stofforbrug.
Tidsmæssigt omfang	3-6 måneder.
Aktiviteter der indgår i indsatsen³	<ul style="list-style-type: none"> • Gruppebehandling. • Individuel behandling. • Terapi. • Undervisning. • Tilbagefaldsforebyggende behandling. • Plan for udslusning og efterværn.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Tilbud om lægelig afklaring. • Medicinsk støtte.
Medarbejdere / samarbejdsparter	Godkendte eksterne udbydere af døgnbehandling .

³ Samarbejdsparterne der levere døgnbehandling, tilbyder forskellige aktiviteter.

Afgiftning og motivationsbehandling i døgnregi

Serviceovens § 101

Mål	Borgeren opnår afgiftning for stof og ikke-ordineret medicin. Afgiftningen kan være en selvstændig indsats eller en del af et længerevarende behandlingsforløb for stofmisbrug.
Målgruppe	Borgere over 23 år og opefter der har ønske om afgiftning, enten som del af behandlingsplanen eller som selvstændig indsats og som på grund af belastningsgrad har behov for behandling i en intensiveret, skærmet og struktureret ramme.
Tidsmæssigt omfang	Varighed fra 3 – 12 uger.
Aktiviteter der indgår i indsatsen⁴	<ul style="list-style-type: none"> • Motivationssamtaler med behandler. • Visitation til og aftale om behandlingens videre forløb.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Medicinsk behandling. • Lægelig udredning. • NADA – øreakupunktur
Medarbejdere / samarbejdsparter	Godkendte eksterne udbydere af døgnbehandling .

⁴ Samarbejdsparterne der levere døgnbehandling, tilbyder forskellige aktiviteter.

Ambulant nedtrapning		Serviceovens § 101
Mål	At borger nedtrapper eget forbrug af rusmidler.	
Målgruppe	Borgere over 23 år, der har ønske om nedtrapning, enten som del af behandlingsplanen eller som selvstændig indsats.	
Tidsmæssigt omfang	Varighed fra 3 – 16 uger	
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Motivationssamtaler med behandler. • Visitation til og aftale om behandlingens videre forløb. • Udlevering af medicin.	
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Lægefaglig vurdering. • NADA – øreakupunktur. • Samarbejde med egen læge.	
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere. • Udleveringssygeplejerske. • Læge.	

Efterbehandling	
Serviceovens § 101	
Mål	Fastholdelse af stoffrihed. Redskaber til forebyggelse af tilbagefald. Etablere efterværn.
Målgruppe	Borgere, som ønsker fastholdelse af stoffrihed og som er fri af indtagelse af stof, alkohol eller ikke-ordineret medicin enten ved egen hjælp, eller ved afgiftning i ambulans eller døgn-regi.
Tidsmæssigt omfang	Varighed op til 16 uger. Der tilbydes 1-4 individuelle samtaler per måned.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	Fastlæggelse af udslysningsplan: <ul style="list-style-type: none"> • Der arbejdes med tilbagefaldsmønstre og med at få redskaber til at skabe nye mønstre. • Psykoedukation, det vil sige undervisning om psykiske lidelser og reaktioner. • Støtte til etablering af kontakt til sociale netværk og væresteder. • Etablering af kontakt mellem brugere for at styrke netværk og fastholde målet med behandlingen. • Urinprøvetagning. • Sociale aktiviteter.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Koordineret indsats med relevante samarbejdspartnere.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere. • Udleveringssygeplejerske. • Læge.

Indsatser på tværs

Medicinsk behandling til borgere som anvender afhængighedsskabende stoffer og alkohol

Sundhedslovens § 142
Sundhedslovens § 141

Mål	Medicinsk støtte i forbindelse med behandling af skadeligt forbrug af rusmidler.
Målgruppe	Borgere, som ønsker at reducere eller ophøre med et sundhedsskadeligt forbrug af alkohol, stoffer eller medicin.
Tidsmæssigt omfang	1 – 2 uger. I en nærmere defineret periode. Livslangt.
Aktiviteter der indgår i indsatsen /metode	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnosticering af afhængighed. • Afklaring af det videre behandlingsbehov. • Afklaring af medicinbehov. • Rådgivning og vejledning. • Udlevering af medicin og observation af helbredsstatus. • Motiverende og støttende samtaler i forbindelse med udlevering af medicin. • Medicinsk behandling af abstinenser.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Lægelig helbredsundersøgelse • Medicinen administreres af misbrugscentret med aftalt afhentningsinterval. • Der sikres at medicinen indtages på foreskrevne måde og under de rette forudsætninger (f.eks. skal der måles alkoholprocent før afrusning. Udlevering af medicin til påvirkede personer, kun efter instruktion.) • Observation af virkning og evt. bivirkninger af medicinen • Urinprøver. • Dokumentation af medicinsk behandling i forbindelse med udlandsrejser. • Udbringning af medicin til hjemmesygepleje, bosteder eller andet ved behov. • Mulighed for apotekerordning i forbindelse med ferier.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Læge. • Udleveringssygeplejerske.

Administration af medicin	
Mål	Borgeren får hjælp til administration af anden medicin (eksempelvis smertestillende medicin).
Målgruppe	Borgere der efter aftale indskrives på misbrugscentret og som ikke er i stand til at administrere eget medicinforbrug.
Tidsmæssigt omfang	Måneder.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Dagligt/ hyppigt fremmøde på Misbrugscentret. • Udlevering af medicin. • Observation. • Misbrugsbehandling.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandler. • Udleveringssygeplejersken.

Tilbud til pårørende⁵	
Mål	<p>Den pårørende får indsigt i misbrug og får sat ord på misbrugets indvirkninger på pårørende og hele familien, herunder på de personlige konsekvenser og for relationerne i familien.</p> <p>Den pårørende støttes i at udvikle hensigtsmæssige strategier, herunder håndtering af eventuelt tilbagefald til misbrug.</p> <p>Bryde tabu og understøtte åbenhed om misbruget.</p>
Målgruppe	<p>Voksne pårørende til borgere over 18 år i behandling i Misbrugscenter Sønderborg.</p> <p>Voksne pårørende til borgere over 18 år med rusmiddelproblemer som ikke er indskrevet på Misbrugscenter Sønderborg.</p>
Tidsmæssigt omfang	<p>1-3 individuelle samtaler.</p>
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning og vejledning. • Individuelle samtaler.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Rådgivning og vejledning sammen med pårørende med rusmiddelproblemer. • Familiesamtaler.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandlere.

⁵ Tilbud til pårørende til unge – se indsatsbeskrivelse under ungebehandlingen

Værestedet Lykken

Mål	<p>Etablering af et frirum for borgere tilknyttet misbrugscentret.</p> <p>Øget livskvalitet gennem styrkelse af borgernes sundhedsfremmende, sygdomsforebyggende og sociale kompetencer.</p>
Målgruppe	<p>Borgere over 18 år der har eller har haft rusmiddelproblemer og som er i målgruppen for misbrugsbehandling.</p>
Tidsmæssigt omfang	<p>Ubegrænset inden for åbningstiden.</p>
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<p>I værestedet er der mulighed for at mødes med andre i lignende situation i et frirum.</p> <p>Udgangspunktet er den enkelte borger, dennes situation og udfordringer samt den anerkendende, inddragende og rehabiliterende tilgang.</p> <p>Der bliver tilbudt morgenmad mellem 08:30 – 10:00. Udover dette er der i åbningstiden mulighed for at komme ind og få en kop kaffe/the.</p> <p>Der arrangeres en række forskellige årstidsbetingede aktiviteter, hvor borgerne har mulighed for at være kreative og bidrage til et hyggeligt og imødekommende værested.</p>
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<p>Med fokus på det sundhedsfremmende og sygdomsforbyggende arrangeres der forskellige fysiske aktiviteter.</p> <p>Borgerne opfordres til at komme med ideer og bidrage til konkrete arrangementer og fysiske aktiviteter.</p> <p>Hjælp og støtte i forbindelse med konkrete udfordringer i hverdagen med udgangspunkt i borgerens situation, herunder eksempelvis ideer og støtte til hensigtsmæssige samværsformer med pårørende.</p> <p>Personale står til rådighed hvis borgerne har brug for hjælp og støtte i forbindelse med fastholdelse af bolig og arbejde samt møder med og skriftlige henvendelser fra kommunen og andre instanser.</p>
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Misbrugsbehandler. • Sygeplejerske.

Udadgående indsats

Indsats for særligt udsatte borgere

ServiceLOVEN § 99

Mål	<p>Understøtte og styrke borgeren og dermed fremme muligheden for en tilværelse på egne præmisser.</p> <p>Styrke borgerens mulighed for at opnå, fastholde og udbygge grundlaget for at skabe konkrete forbedringer, eksempelvis vedrørende sundhed, bolig, tilknytning til sociale netværk, deltagelse i social aktivitet, eller ved at opnå en tættere tilknytning til uddannelsessystem eller arbejdsmarked ud fra egne ønsker og situation.</p> <p>Hjælpe borgeren frem til at være i stand til at benytte samfundets muligheder og allerede etablerede tilbud.</p>
Målgruppe	<p>Socialt udsatte borgere over 18 år.</p> <p>Læs kommunens Udsattepolitik for uddybning og præcisering.</p>
Tidsmæssigt omfang	<p>Korte vejledninger af udsatte borgere eller deres netværk. I nogle tilfælde kan indsatsen vare kort tid over nogle få uger. For det meste tager det længere tid og ofte tager det lang tid, det kan være en indsats på op til flere måneder og år.</p> <p>Der er også borgere der efter endt og vellykket samarbejdet genoptager kontakt ved fornyet behov for hjælp. I de tilfælde imødekommes behovet ofte ved en hurtig kort indsats, hvorefter borgeren atter er selvhjulpent.</p>
Aktiviteter der indgår i indsatsen	<p>Indsatsens metode og indhold varierer fra gang til gang afhængig af borgerens situation.</p> <p>I første omgang handler det ofte om at opsøge og få skabt kontakt til borgeren, der kan have brug for hjælp.</p> <p>Skabelse og opbyggelse af relation og tillid.</p> <p>Hjælpe borgeren til at kunne tage i mod kommunens etablerede tilbud, eksempelvis hvis borgeren af forskellige grunde ikke ønsker hjælp, selvom det vurderes, at borgeren har et behov. I de tilfælde er der brug for en længerevarende indsats, der med tiden skulle bevirke, at borgeren kan modtage hjælp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opsøge de mest udsatte borgere. • Bruge relevant professionelt og frivilligt netværk i forhold til borgeren.

	<ul style="list-style-type: none"> • Opsøge og/eller tage borgeren i hånden og formidle kontakt til den rette instans, internt i kommunen og til eksterne parter, eksempelvis læge, hospital, klinikker, krisecenter, center for selvmordsforebyggelse mm. • Hjælpe borgere til at modtage etablerede tilbud, eksempelvis socialfaglig støtte efter SEL § 85, personlig hjælp efter SEL § 83, efterforsorg efter udflytning fra en boform efter SEL § 110. • Koordinere i forhold til kommunens samlede indsats og eksterne tilbud.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Etablere mulighed for henvendelse uden for kommunal åbnings-tid. • Etablering af akut hjælp til udredning, når borgeren har brug for støtte hertil. • Udvikle grundlag for at skabe konkrete forbedringer, f.eks. vedrørende sundhed, bolig, tilknytning til sociale netværk, deltagelse i social aktivering, eller ved at opnå en tættere tilknytning til uddannelsessystem eller arbejdsmarked.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Udsatteteamet.

Indsats for socialt udsatte borgere

ServiceLOVEN § 99

Mål	Sundhedsfremme og øget livskvalitet for målgruppen.
Målgruppe	Socialt udsatte borgere over 18 år. Læs kommunens Udsattepolitik for uddybning og præcisering.
Tidsmæssigt omfang	Korte indsatser på nogle få dage. Længere forløb på op til flere måneder eller hele år med opbyggelse af tillid.
Aktiviteter der indgår i indsatsen	Metoderne og aktiviteterne varierer fra gang til gang. Udgangspunktet er den enkelte borger, dennes situation og udfordringer samt den inddragende og rehabiliterende tilgang. <ul style="list-style-type: none"> • Morgenmad i den ene af de to skurvogne. • Fællesskab i forbindelse med 'vedligehold' af skurvognen. • Arrangementer og undervisning med fokus på samvær, kost, sundhed, rygestop.
Aktiviteter der kan indgå i indsatsen	<ul style="list-style-type: none"> • Samarbejde med frivillige organisationer. • Rådgivning og vejledning i forbindelse med helbredsmæssige problemer. • Rådgivning og vejledning i forbindelse med økonomiske, sociale og praktiske forhold. • Hjemmebesøg, herunder opfølgning på personlige problematikker, støtte i tilfælde af ensomhed, fængselsstraf, kriser mm. • Netværk. • Bisidder og tovholder der sikrer fremmøde og koordinerer mellem borger og kommune eller andre instanser. • Udlevering af tandbørste, tandpasta, kondomer mm. • Hjælp til kæledyr i tilfælde af behov for mad, medicin, dyrlægebesøg mm.
Medarbejdere	<ul style="list-style-type: none"> • Gadesygeplejersken.